

MODEL

Privește tabloul alăturat, apoi citește cu atenție textul-suport pentru a răspunde cerințelor formulate în continuare:

„Stând cuminte pe coadă, Patrocle îi urmărea toate mișcărilor. Îndemnat de prevederea stăpânei lui, se prelinse, nesimțit și cu urechile clăpăuge, spre bucătărie, și se întoarse în scurt, purtând delicat în gură, numai de o margine, o felie mare de pâine albă. [...]

Patrocle întoarse capul, înțelese că urmărirea încetase și veni cu pâinea la tovarășa lui.

– Patrocle, de ce duci pâinea în gură? întrebă râzând Lizuca

– Pentru că n-am buzunar! îi răspunse cu ochii cățelușul, foarte vesel.

– Atunci s-o strângem la mine, s-avem la vreme de nevoie, hotărî duduia Lizuca; și primind de la Patrocle pâinea, o așeză cu grijă într-un buzunar al hăinuței roșii. Ne mai trebuie ceva, urmă fetița, și pe urmă fugim. Ne ducem în lume, la bunicii noștri!...

Lizuca cunoștea toate cotloanele casei. Găsi îndată cenușa de care avea mare nevoie, umplu cu ochi celălalt buzunar al hăinuței sale și se întoarse spre porțița de la stradă.

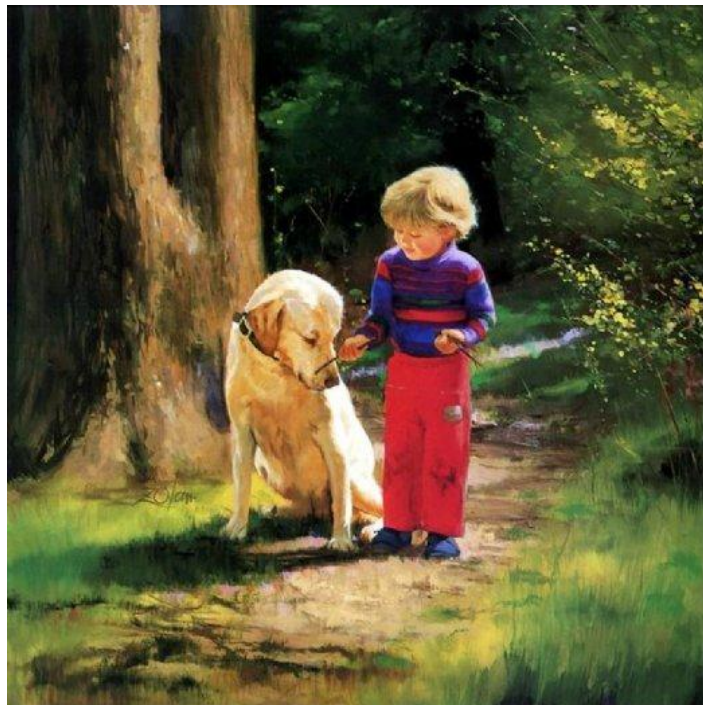
Tărățele, ori făina, nu sunt bune, explică ea. Este o poveste cu copiii rătăciți pe care mi-o spunea bunicuța – și-acolo se vede că iepurii și vulpile lingeau dâra de făină și de tărăță și copiii n-au mai putut cunoaște drumul înapoi. Ca să se cunoască semnele, trebuie să presuri cenușa. Hai să mergem, Patrocle!

–Hai! răspunse cățelul. Și ieșiră amândoi pe porțiță, pornind pe-un drum lung și plin de peripeții.

Sfat cu Sora-Soarelui

Vremea era pe la toacă, dar caldura, încă în toi, juca rotind ca răsfrângerile unei ape tainice pe deasupra caselor adormite. Ulița se ridica, pustie și singuratică, spre strălucirea **asfințitului**. Clopotele începură a bate dulce și trist, de la bisericile târgului. Fetița se opri o vreme în loc, ascultând.

– Așa sunau clopotele și atunci... șopti ea cu ochii duși.

(Donald Zolan, Forest friends)

Cei doi tovarăși trecură **domol** pe cărarea din marginea uliții până sus în deal, la plopii lui Mihalcea.

Acolo Lizuca se opri și băgă de seamă că s-a isprăvit cenușa.

– Patrocle, ce facem noi acum? întreba ea pe cățel.

Patrocle își scutură urechile mari și o privi țintă.

– Nu știu, stăpână!

Duduia Lizuca zise:

– De aicea trebuie să apucăm pe drumușorul de la stânga. Chiar și frunzele plopiilor se întorc într-acolo. Pe urmă avem să trecem printre livezi și prin dumbrava Buciumenilor, și îndată dăm de căsuța bunicilor. Dacă am isprăvit cenușa, mergem până acolo și înapoi nu ne mai întoarcem. Acolo nu ne bate nimeni și bunicuța are să plângă și are să se bucure că am venit. Pe tine te dor picioarele, Patrocle ?

– Nu.

– Nici pe mine. Hai să mergem. Uite, Patrocle, pe aicea drumul e mititel și îngust da-i mai frumos decât în târg. Și la dreapta și la stânga s-au adunat păpușoi. Se mișcă și sună ca niște săbii. Dar eu nu mă tem. Ei ne îndeamnă înainte și ne pot apăra de multe jivine rele. Vezi tu? Păpușoii au și împărăteasă, Patrocle. O floare mare și mândră: bunica zicea că o cheamă Sora-Soarelui. Să ne oprim aici, lângă ea. Ce mai faci mata, Sora-Soarelui?”

(Mihail Sadoveanu, **Dumbrava minunată**)

Subiectul I (30 de puncte):

Valorificând sugestiile textului și ale imaginii date, redactează o compunere de cel puțin 20 de rânduri despre frumusețea **prieteniei adevărate**, în care să prezinți o întâmplare imaginară, la care vor lua parte personajele fragmentului, în decorul sugerat de tablou.

Pentru obținerea punctajului acordat, vei avea în vedere:

- adecvarea conținutului la cerință, în spiritul creativității și al originalității;
- îmbinarea narațiunii cu dialogul și descrierea (conturând expresiv atmosfera și locul desfășurării acțiunii);
- integrarea a patru expresii din text, pe care le vei sublinia.

Subiectul al II-lea (50 de puncte):

1. Notează câte un sinonim (cuvânt cu același înțeles) și un antonim (cuvânt cu înțeles opus) potrivit sensului din text al cuvintelor: **asfințitului, domol.** **10 p.**
2. Precizează rolul unui semn de punctuație, la alegere, din secvența: „– Patrocle, de ce duci pâinea în gură? întrebă râzând Lizuca.” **10 p.**
3. Alcătuiște câte o propoziție în care să ilustrezi sensuri diferite ale următoarelor cuvinte din text: **mare, mine, roșii, toacă.** **10 p.**
4. Precizează ce funcție sintactică (parte de propoziție) îndeplinesc cuvintele din secvența subliniată în text și partea de vorbire prin care aceasta este exprimată. „Dar eu nu mă tem. Ei ne îndeamnă înainte și ne pot apăra de multe jivine rele. Vezi tu? Păpușoii au și împărțeau, Patrocle.” **10 p.**
5. Pornind de la textul citat, se cere: **10 p.**
 - a. transcrie un cuvânt cu patru silabe;
 - b. selectează un verb la timpul prezent;
 - c. rescrie un substantiv propriu-cuvânt strigat;
 - d. selectează două cuvinte în care numărul de litere nu corespunde numărului de sunete. **10 p.**

NOTĂ:

Toate subiectele sunt obligatorii.

Se acordă **10 puncte** pentru **redactarea întregii lucrări: 5 puncte:** coerența exprimării (2p), proprietatea termenilor (1p), respectarea părților unei compuneri (1p), originalitate (1p); **5 puncte:** ortografie (1p), punctuație (1p), lizibilitate (1p), așezarea în pagină (1p), respectarea limitei minime de spațiu a compunerii (1p).

Din oficiu: 10 puncte.

Total: 100 de puncte.

Timp de lucru : 50 de minute.